

HMS-datablad

20.03.09

1. Identifikasjon av produktet og ansvarlig firma

Handelsnavn	Belegningsstein, heller, kantstein og blokker av betong. Se egen produktoversikt.
Produsent og leverandør	Nobi Norsk Betongindustri AS, Mjølkevikvarden, 5315 Herdla Tlf. 56 15 16 00 – Fax 56 15 16 01 – mail@nobi.no – www.nobi.no
Kontaktperson	Espen Mikalsen, daglig leder

2. Opplysninger om kjemisk sammensetning

Norcem	CAS-NR 65997-15-1 Innhold ca 15-20% Merking/klasse: Xi – R37/38, R41, R43	Sement består vesentlig av kalsiumsilikater, kalsiumaluminat, kalsium-hydroksid, kalsiumsulfat og magnesiumoksyd
Natursand og knust gneis	Innhold ca 75%	Består av naturlig forekommende silikatmineraler, hovedsakelig feltspat, kvarts og noe glimmer
Kalkfiller	Innhold 0-5%	Kalsiumkarbonat
Polymerbaserte tilsetningsstoffer	< 1%	Disse bindes til sementpartiklenes overflater under hydratasjon
Kommentarer	Bortsett fra sement, er produkt ingrediensene å anse som kjemisk og miljømessig inert. Kalk, kalsiumsilikater og alkalier i sementen er for en del vannløselige, og når disse blandes med vann kan det dannes en helseskadelig, alkalisk løsning. Faren for dette er størst når betongen er våt/fersk, eller har hatt kort herdetid.	

3. Viktigste faremomenter

Vurdert ikke merkepliktig	Produkter av herdet betong innebærer ikke helsefare under vanlig bruk.. Fersk og fuktig betong er imidlertid sterkt alkalisk og kan forårsake irritasjon/sår dannelse, allergi og vil i verste fall kunne gi etseskader og allergi ved langvarig hudkontakt.
---------------------------	--

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Ta med HMS-databladet ved transport til lege/sykehus
Innånding	Hvis irritasjon oppstår i forbindelse med pulver/støv fra håndtering/sliping etc.: Søk ut i frisk luft. Ved vedvarende luftveisirritasjon kontaktes lege
Hudkontakt	Hudkontakt med våt betong kan gi irritasjon og etseskader. Ved vedvarende problem kontaktes lege. Klær forurenset med våt betong tas av umiddelbart og vaskes før gjenbruk. Vask tilsølt hud med såpe og vann.
Øyekontakt	Får man pulver/støv av betong i øynene, skyll straks grundig med vann i 45 min. og kontakt lege.
Svelging	Ved svelging av mindre mengder betongpulver/støv, rens munnen med vann, drikk mye vann og konsulter lege

Nobi Norsk Betongindustri AS

Mjølkevikvarden, 5315 Herdla – Tlf. 56 15 16 00 – Fax 56 15 16 01
Org: NO 933 896 412 MVA – E-post: mail@nobi.no – www.nobi.no

HMS-datablad

20.03.09

5. Tiltak ved brannslukking – *Ikke relevant for produkter av herdet betong*
6. Tiltak ved utilsiktet utslipp – *Ikke relevant for produkter av herdet betong*

7. Håndtering og oppbevaring

Spesielle egenskaper og farer	Ingen
Håndteringsveiledning	Håndteres slik at hudkontakt med fuktig, nyprodusert produkt unngås. Unngå innånding av betongstøv ved sliping eller skjæring, bruk verneutstyr (P3-filter).
Lagringsanvisning	Produkter av herdet betong fordrer ikke spesielle HMS-tiltak ved lagring. Nyproduserte produkter bør emballeres godt for å unngå fukt fra nedbør.

8. Eksponeringskontroll og personlig utstyr

Administrative normer	Kvarts, totalstøv: 0,3 mg/m ³ (K) Kvarts, respirabelt støv: 0,1 mg/m ³ (K)
Åndedrettsvern	Bruk støvmaske (P3-filter) under sliping/skjæring eller annet støvgenererende arbeid.
Øyevern	Bruk vernebriller under støvgenererende arbeid.
Arbeidshansker	Bruk hansker. Ved arbeid som medfører kontakt med fuktig betongprodukter benyttes vanntette arbeidshansker
Verneklær	Ved arbeid med/håndtering av fuktige betongprodukter benyttes vanntette bukser og gummistøvler for å unngå hudkontakt
Annen informasjon	Tilsølt arbeidstøy tas av umiddelbart, og vaskes før gjenbruk, Vask huden grundig med såpe og vann.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform, farge	Herdet betongprodukt. I utgangspunkt grått, men med forskjellige fargetilsetninger
Smelte/frysepunkt	Ikke relevant
Løselighet i vann	
pH i løsning	11 – 13
Luktegrense	Luktfritt
Spesifikk vekt	2200 – 2400 kg/m ³
Flammepunkt	Ikke brennbar
Dekomponeringstemp.	Ikke relevant
Kokepunkt	
Viskositet	
Romvekt	

Nobi Norsk Betongindustri AS

Mjølkevikvarden, 5315 Herdla – Tlf. 56 15 16 00 – Fax 56 15 16 01
Org: NO 933 896 412 MVA – E-post: mail@nobi.no – www.nobi.no

HMS-datablad

20.03.09

10. Stabilitet og reaktivitet

Stabilitet	Kjemisk stabilt i vanlig bruk
Reagerer med	Ikke-reaktivt ved vanlig eksponering
Farlige spaltingsprodukter	Ingen

11. Opplysninger om helsefare

Innånding	Skjæring/sliping av betongprodukter kan gi opphav til kvartsstøv i arbeidsatmosfæren. Respirabelt kvartsstøv kan gi KOLS, silikose og lungekreft over gjentakende og lengre tids eksponering.
Hudkontakt	Hudkontakt, særlig over lang tid, med fersk betong og våte/nystøpte betongprodukter kan gi hud irritasjon og i verste fall etse skader
Øyekontakt	Støv kan irritere øyet.
Svelging	Ikke relevant for produkter av herdet betong
Akutte og kroniske skadevirkninger	Ofte og gjentatt eksponering i form av hudkontakt kan gi allergiske og/eller kroniske skadevirkninger

12. Opplysninger om miljøfare

Økotoksitet	Produkter av herdet betong har ingen kjent negativ innvirkning på ute eller inne miljø
-------------	--

13. Fjerning av rester og avfall

Gjenvinnbarhet Avfallsgrupper	Belegningsstein og heller kan gjenbrukes til tilsvarende formål, eventuelt nedkneses for betongresirkulering. Betongprodukter er ikke spesialavfall. Embalasje kan gjenbrukes og/eller gjenvinnes.
----------------------------------	--

14 Opplysninger om transport

Transport med bil eller båt. Betongprodukter er ikke farlig gods i henhold til transportforskriftene
--

14 Opplysninger om lover og forskrifter

Fareklasse	Herdet betongprodukt er vurdert ikke merkepliktige. Under spesielle forhold kan ferske og/eller fuktige produkter kan det virke etsende ved lengre tids kontakt med hud.
Lover og forskrifter	Forskrift om klassifisering og merking av farlige kjemikalier, 2002. Administrative normer for forurensing i arbeidsatmosfære, 2003

14 Opplysninger om transport

Benyttet sement er produsert av Norcem ASA. De gitte opplysningene er ment å være retningsgivende for sikker og miljøriktig håndtering og bruk av betongproduktene, men må ikke anses å være garanti eller kvalitetsspesifikasjon
---

Nobi Norsk Betongindustri AS

Mjølkevikvarden, 5315 Herdla – Tlf. 56 15 16 00 – Fax 56 15 16 01
Org: NO 933 896 412 MVA – E-post: mail@nobi.no – www.nobi.no